

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 90. — ŠTEV. 90.

NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 16, 1924. — SREDA, 16. APRILA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

SENATORJI O IZKLJUČITVI JAPONCEV

Glasovalo se bo tudi o novem temelju za priseljeniške kvote in predložena sta bila dva amandamenta. — Hughes se boji krize z Japonsko. — Pismo poslanika Hanihare, katero smatrajo za nekako "pretnjo", je izpremenilo stališče številnih senatorjev, ki so se zavzemali dose-
daj za "dogovor med gentlemeni".

Washington, D. C., 15. aprila. — Senat bo razpravljal danes o dostavku ali amandamentu k priseljeniški predlogi, ki določa popolno izključitev Japoncev, in ki je sličen določi v predlogi poslanske zbornice. To bo sledilo več-
rajšni akciji, ko je bil s 76 glasovi proti dvema odklonjen "dogovor med gentlemeni" z Japonsko glede priseljeva-
nja, kot priporočeno od državnega tajnika Hughesa.

Najnovejšo pismo japonskega poslanika Hanihare, v katerem je slednji protestiral proti zakonodaji, ki bi iz-
ključevala Japonce, je baje vzrok poraza amandamenta. Številni senatorji, med njimi Lodge, načelnik senatskega
komiteja za zunanje zadeve, so izjavili, da je pomenjalo to pismo "pretnjo" in da niso mogli raditega podpirati tak-
ozvanega "dogovora med gentlemeni".

Treba je rešiti še nadaljno vprašanje, namreč temelj za nove kvote. V tem oziru sta bila predložena dva
amandamenta in o teh se bo razpravljalo danes. Obe vpra-
šanji pa bosta rešeni še danes. Konečno glasovanje se bo
vršilo danes ali pa jutri, ker so dali priseljeniški predlogi
prednost pred vsemi drugimi stvarmi, s katerimi se mora
peči senat. Nekateri senatorji so pa mnenja, da predlo-
ga najbrž ne bo sprejeta pred koncem tedna.

V administracijskih krogih pripisujejo veliko važnost
današnji akciji senata, in državni tajnik Hughes je mne-
nja, da bi bila mednarodna napaka žaliti Japonsko glede
tega predmeta. Rekel je, da je v tem oziru deležen tudi
podpore predsednika Coolidge-a. Današnja debata in gla-
sovanje bodo administracijski krogi tesno zasledovali. Mr.
Hughes se skoro neprestano posvetuje s predsednikom, v
upanju, da bo odvrnil resno krizo.

Senatorji so bili povsem odločni in jasni v svojih iz-
javah, da ne morejo vsprico pisma japonskega poslanika
storiti ničesar drugega kot pojasniti odločno enkrat za
vselej, da je priseljevanje notranja, domača zadeva Zdr-
ženih držav, glede katere bi si ne dala ukazovati nobena
druga suverena sila.

Po glasovanju, ki je izločilo besedilo kot ga je spre-
jel komitej, ki je priporočil "dogovor med gentlemeni",
so objavili senatorji Reed in drugi, da bo izključevalni
amandament sestavljen v istem jeziku kot se ga rabi v
predlogi, katero je sprejela poslanska zbornica pretekli
teden.

Nobenega migljaja ni še bilo iz Bele hiše glede stališ-
ča, katero bo zavzel predsednik Coolidge v tej zadevi.
Razvoji v senatu pa so pokazali, da je v obeh zbornicah
zadosti glasov, da se sprejme predlog tudi preko veta
predsednika. Republikanski voditelji v senatu pa so
dali privatno izraza svojemu mnenju, da bo predsednik
Coolidge odobril predlogo, kljub dejstvu, da se je admi-
nistracija potom državnega tajnika Hughesa neprestano
upirala zakonodaji, tikajoči se izključitve Japoncev.

10,000 MOŽ PROTI VSTAŠEM.

Mexico City, Mehika, 15. aprila. — Deset tisoč federalnih čet se bo
kampanja proti ustašem v južno-
istočnih državah se bo pričela v

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASLEDENEM OZEMLJU

ne potem, ko se bomo izvršile, hitro in po
Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Maspolija na sednje pošte in izplačanje "Poštne črke" in
"Jadranske banke" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Ma-
riboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je paš na hitro
izplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$13.50
2000 Din.	\$26.80
5000 Din.	\$66.50

Pri nakazilih, ki stanejo manj kot 100 dinarjev računamo posebej po 15 centov
na poštino in drugo stroške.

ITALIJA IN ZASLEDENO OZEMLJE:

Maspolija na sednje pošte in izplačanje "Jadranske banke" v Trstu,
Opotiji in Medru.

200 lir	\$10.10
300 lir	\$14.85
500 lir	\$24.25
1000 lir	\$47.50

Pri nakazilih, ki stanejo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov
na poštino in drugo stroške.

Ne politizirajte, ki prinesejo zmanjšanje poštne dajatve ali po dva tisoč
dovoljajmo po možnosti do posredni postop.

Vrednost dinarjev in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in hitro.
Čakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnosa.
Načrtujemo po celotni državi, ko nam dajo poslani denar v roko.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali po New
York Bank Draft.

FRANK BAKER STATE BANK

2000 Broadway, New York, N. Y.
New York, N. Y.
New York, N. Y.

JOHANA TELL IMA BAJE SOKRIVCA

Opis tragičnega dogodka, kot ga je
je nudila oblastim morilka, ki
je priznala svoj zločin, baje ne
soglašja z dejstvi.

Preiskanje farme Charles Blair-
rea v Killingsworth, Conn., ka-
terega je umorila njegova gospo-
dinja, Mrs. Johanna Tell, ki se
da zaprta v okrajni jetnišnici v
Bronxu, dokler ne bo izročena o-
blastim v Connecticutu je napo-
tilo oblasti, da so pričele dvomiti
o pristnosti izjav morilke.

Detektivni policisti, ki so pre-
iskali sleherni kotiček osamljene
ležeče farme, so prišli do nazi-
ranja, da ni bil Blair, kot je iz-
povedala Mrs. Tell, umorjen v
kuhinji farme, temveč da je bil
ustreljen, ko se je sklonil nad
njegoše in da je bilo pozneje
njegovo truplo razsekano ter za-
kopano v gnoju. Detektivni sma-
trajo tudi za mogoče, da ji je po-
magal neki možki pri izvršitvi de-
janja.

Na temelju dokazov, ki očitno
no potrjujejo naziranja policije,
bodo skušale oblasti v Connecti-
cutu po izčitvi ženske dvigniti
proti slednji obožbo radi umora
po prvem redu ter izposlovati
njeno obsodbo. Ne bo pa ji manj-
kalo sredstev za obrambo. Neka
neimenovana ženska, koje usmi-
ljenje so vzbudila častniška po-
ročila glede nesrečnega življenja
katero je baje vodila Mrs. Tell z
Blairom, se je oglašila pri zago-
vorniku Mrs. Williamu Thomas
ter mu izjavila, da je pripravlj-
na pokriti vse stroške obravnave.
Dala mu je naročilo, naj se ne
boji nikakih stroškov, da pripo-
more obtoženi do pravice. Odvet-
nik noče objaviti imena dotične
ženske, vendar pa je rekel, da je
bogata in dobro znana v družbi.
Tudi neki detektivski agenturi je
dala naročilo, naj sodeluje z za-
govornikom.

Ko so včeraj predstavili Mrs.
Tell v Morrisiana policijskem so-
dišču, so se ji dobro poznale po-
sledice živčne napetosti, kateri je
bila izpostavljena v zadnjem ča-
su. Izgledala pa je živahnješa kot
je bila kdaj izza časa njena are-
tacije.

Tudi njena štirinajst let stara
hčerka Lillian je prišla v sodišče
in mati se ji je nasmehnila ter
imela pozneje žnjo kratak, a gni-
ljiv sestanek. Pomožni okrajni
pravdnik je podal kratak pregled
celega slučaja, nakar je sodnik
Barrett odgodil razpravo do dne
25. aprila, ter ukazal, naj se čaka
na prošnjo za izročitev.

PET AMERIŠKIH VOJAKOV UBITIH.

Honolulu, Havajsko otočje, 15.
aprila. — Pet mož armade Zdr-
ženih držav, prideljenih Shofield
barakam, je bilo ubitih in pet na-
daljnih je bilo poškodovanih, ko
se je preobrnili armadni tovorni
avtomobil, ki je vozil petnajst
mož, na cesti med Shofield in
Haileiwa.

Nesreča se je pripetila na o-
strem ovinku, ki je že od nekaj
nevaren. Preživeli pravijo, da je
bila cesta mokra in spolzka.

SNEG JE ZADRŽAL AMERIŠKE LETALCE.

Seattle, Wash., 15. aprila. —
Veliki snežni viharji so prepre-
čili odpotovanje ameriškega ar-
madnega zračnega oddelka iz
Seward, Aljaska, na nadaljnem
poletu krog sveta.

LONDONSKI LISTI BIČAJO SOVJETE

Boljševiška delegacija je prečita-
la gotove komentarje glede vla-
de in vladnega postopanja v
Moskvi.

London, Anglija, 15. aprila. —
Mogoče ni bilo še nikdar nobene
inozemske delegacije, ki se je vde-
ležila kake konference v Angliji,
ki bi imela priliko čitati v angle-
škem časopisju take komentarje
glede svoje vlade in same sebe
kot sedanja skupina, ki zastopa
rusko sovjetsko vlado.

V splošnem se priznava v časo-
pisju, da je trgovinska uravnava
z Rusijo zaželjiva, a okoliščine so-
vjetske revolucije, politika mo-
skovske vlade ter poročane izja-
ve vodilnih Rusov današnjih dni
so predmet splošnega obsojanja
v večini komentarjev. Boljševiški
delegati lahko čitajo v londonskih
listih take migljaje kot je nasled-
nji iz Daily Telegrapha:

— Večini Angležev se bo zde-
lo brezpomembno govoriti o nor-
malnih prijateljskih razpravah
glede katerihkoli pogojev z vla-
do takega značaja in s takim re-
kordom kot ga ima vlada ki sedi
v Moskvi.

Vsprico takega razpoloženja
pretežnega dela časopisja ni prav-
ni presenetljivo da je ministr-
ski predsednik MacDonald včeraj
odkritno posvaril ruske dele-
gate, da se morajo tekom posve-
tovanj vzdržati vsake boljševiške
propagande in celo časopisje se je
pohvalno izreklo o tem koraku
delavskega ministrskega predse-
dnika.

Edinole Daily News se zavzema
za obiskovalce ter obsaja včeraj-
šnje kritike Rusov v listih kot
protiboljševizma, ki je znorel,
nesramen, nečeden in nedoljubl-
ben. Celotni list pa hvali korak
MacDonalda.

POČASČENJE PREJŠNE TA-HITSKE KRALJICE.

Pariz, Francija, 15. aprila. —
Prejšnja kraljica Tahiti otočja,
madama Marautaroa Tipan A
Tati Joana Salmon je bila imeno-
vana kavalirjem Častne legije za
usluge, ki si jih je stekla za Fran-
cijo. Prejšnja kraljica, zadnja iz
domače linije, je pripadala z ma-
terine strani eni najbolj vplivnih
družin na Tahitskem otočju. Njen
stari oče Tati, poglavar rodu Te-
vas, je igral tekom vladne slave
kraljice Pomare IV. ulogo ki je
bila zelo ugodna za Francijo. Nje-
na mati se je poročila z nekim
Angležem, po imenu Salmon. Po-
ročila se je s kraljem Pomare V.,
ki je leta 1880 odstopil Franciji
vse svoje pravice na Tahitiju in
sosednji otočjih. Kmalu po od-
stopu sta se prejšnja vladarja lo-
čila.

Madama Marautaroa Salmon
pa je igrala še naprej važno ulo-
go v koloniji. Leta 1888 je obiska-
la Francijo ter je bila sprejeta v
Elizejski palači, kamor je prišla
v spremstvu predsednika repu-
blike, Felix Faure-a ter koloni-
jalnega tajnika.

Družina prejšnje kraljice je sle-
dila njenemu vzgledu ter verno
služila Franciji in več članov te
družine je nosilo v vojni franco-
ske uniforme.

Madama Marautaroa-Salmon
ima tri otroke, princesinji Teri
in Takau-Pomare, ki živita na Ta-
hitiju s svojo materjo ter enega
sina, Ernest-Salmona, ki je v se-
danjem času pomožni sodnik v
Bamako, franc. zapadni Afriki.

IZVANREDNO VAŽNA ANGLEŠKA IZNAJDBA

Odlični londonski elektro-fizik je
iznašel stroj, s pomočjo katere-
ga bo lahko priti vsakemu laž-
njivcu na sled. — Iznajdba je
v razvojnem stanju.

London, Anglija, 15. aprila. —
Kakšen bi postal svet, če bi mo-
gli čitati misli drugega; če bi ne
bilo več mogoče obdržati tajno-
sti; če bi postala vsaka laž ne-
mogoča? Ali bi se mogel naš dru-
žabni stroj ustavljati takemu
stanju zaved?

Taka ideja ni nikakor preveč
fantastična, da bi mogli razmi-
šljati o njej moderni znanstveni-
ki. Če niso vse naše misli, kot
številni domaćavci, le kemične
izpremembe, ki se završe v naših
možganih, ali bi bilo povsem ne-
mogoče iznajti instrumente, ki bi
analizirali te izpremembe, jih
spravljali v red ter "čitali" na
ta način to, kar se vrši v naših
glavah?

Vzemimo živčni sistem člove-
škega telesa, katerega smo pričeli
še v zadnjem času medlo razna-
mevati. Tukaj imamo majhne
nitke, žice, ki prenašajo sporoči-
la iz zunanjega sveta našim mož-
ganom ter sprejemajo od možga-
nov povelja na naše mišice, ki se
jim brezpogojno pokore. Ali je
mogoče "prisluskovati" na teh
"brzobjavih" žicah in ali je mo-
goče čitati sporočila, ki prihaja-
jo skozi naše telo? Kdo bi imel
pogum reči, da je to nemogoče v
dobi znanosti, ki je dosegla že ta-
ke uspehe, da pošilja sporočila
skozi tisoče milj praznega ozrač-
ja?

O tej zanimivi možnosti se je
že pogosto razpravljalo, a še ni-
dar s tako določenostjo kot na ne-
ki zadnjih razstav znanstvenega
aparata, ki se je vršila v Surbi-
ton, v bližini Londona. Tam je
bil razstavljen stroj, katerega je
sestavil v sedanji obliki pokojni
dr. Waller, odlični londonski
elektrofizik. Ta stroj lahko de-
janski meri ter zaznava množ-
no čustvovanja, ki ga imamo ob
danem trenutku pod vplivom ka-
kega duševnega ali telesnega raz-
draženja. Ta stroj dejansko za-
znamuje sporočila, ki gredo skozi
živce. Nikdo ne trdi, da čita
stroj sporočila razločno, vendar
pa zaznamuje intenzivnost občut-
kov. Vzemimo, da občutite jezo,
sarah ali veselje v dotičnem tre-
nutku, ko se vas preiskusi in emo-
tometer vam bo takoj povedal,
koliko onega občutka imate.

Če vam pove operator kako
stvar, ki more vzbuditi le eno ču-
stvo, kot na primer: To poslopje
je ravnokar pričelo goreti! —
more vzbuditi le strah, bo stroj
natančno premeril strah, ki ga
občutite. To se zgodi tudi v slu-
čaju, da ne izgovorite niti ene
besede in da ne daste izraza svo-
jim čustvom niti toliko, da bi
trenili z očesom. Vaš občutek je
zaznamovan, čeprav kaže utripa-
nje vaše žile, da so udarci vaše-
ga srca prav tako trdni in stalni
kot vedno, neprizadeti od tega,
kar čutite.

Kakšen pa je čudež, s katerim
se doseže vse to? Nič drugega ni
kot najnovejši razkritje, da bodo
spustili živeči človeškega telesa
skozi večje množine električnega
toka, kadar so razburjeni ali za-
posleni kot pa kadar počivajo ter
so mirni. Če se zveže električno
baterijo na tak način, da bo po-
slala tok skozi živce, in če se spo-
ji z električnim tokom zadostno
občutljive instrumente, zaznamu-
jejo slednji trenutno čustveno
stanje živčnega sistema. Če je
predmet poskusa razburjen, bo
tekel najmočnejši električni tok
skozi instrumente, kajti odpor
živcev proti elektriki se zmanjša
pod vplivom duševnega razburja-

DELAVCI ZAHTEVAJO VIŠJE PLAČE

Dva milijona delavcev različnih strok v Angliji zahtevata
povišanja plač. — Industrijalni nemir je bolj razšir-
jen kot je bil kdaj iz leta 1921, ko so delodajalci iz-
poslovali znižanje plač. — Kakšna je nakupna moč an-
gleških in ameriških delavcev. — Štirje funti — mini-
malna plača.

London, Anglija, 15. aprila. — Dva milijona angleških
delavcev zahtevata višje plače.

Izza leta 1921 ni bilo v deželi še nikakega tako očit-
nega indstrijalnega nemira kot ga je opaziti v sedanjih
dneh. Skoro natančno pred tremi leti je dosegla opozicija
strokovnih unionistov proti skrčenju plač vsled povoj-
nega poloma trgovine in industrije svoj višek. V tem boju
so delodajalci zmagali. Dobroznana delavska trojna zve-
za, obstoječa iz železničarjev, premogarjev in transport-
nih delavcev, se je izjavila, ko je vpriporila poskus, da
preiskusi svojo moč v zvezi s stavko premogarjev. Po tem
pogodku so pričele plače hitro padati z višin, ki so prevla-
dovale tekom vojne in neposredno po zaključenju vojne.

Glede izvora sedanje agitacije prevladuje dvojno mne-
nje. Prvo se glasi, da se pojavlja konečno oživiljenje tr-
govine in da so delavci sklenili udeležiti se dobičkov, ki bi
prišli iz tega.

Druga šola pa zanika to ter vztraja pri naziranju,
da zahtevajo delavske unije višje plače izključno le radi-
tega, ker je na krmlu delavska vlada MacDonalda, brez
ozira na to, če je povišanje plač ekonomsko sploh mogoče.
Daily Herald, delavski strankarski organ, je objavil
naslednjo tabelo delavcev, ki zahtevajo povišanje plač: —
Premogarji 800,000; gradilne industrije, 720,000. ladjedel-
nice, 100,000; tekstilni delavci, 50,000; in ostale stroke,
50,000. Skupno, 2,220,000.

Poleg tega pa je še več tisoč pristaniških delavcev,
17,000 uslužbencev londonskih počilnih železnic in usluž-
bencev na busih pred kratkim stavkalo. Če vzamemo
vpoštev povprečne plače, znašajo plače za izurjeno in na-
pol izurjeno delo približno tri funte na teden ter dva
funt za neizurjeno. V splošnem se lahko domneva, da
zastužijo premogarji in tesarji več kot to in dninarji
manj kot znašajo zgoraj navedene povprečne številke.

Trije funti znašajo v ameriškem denarju, soglasno s
sedanjo valuto, nekoliko trinajst dolarjev. Ta denar je
dnevna plača carpenterja v Zdrženih državah, ter se zdi
človeku, da je to neizmerno malo kot tedenska plača. Gle-
de tega pa je treba vzeti vpoštev nadaljne važne faktorje.
Nakupna sila funta je v Angliji dosti večja kot pa nakup-
na sila \$4.30 v Zdrženih državah. Za navadnega delavca
je še večja kot pa za človeka iz srednjih razredov. V do-
kaz hočemo navesti majhno primero. Cena obedu v prvo-
razrednem londonskem hotelu ne bo znašala dosti manj
kot v kakem hotelu iste vrste v New Yorku. Delavec pa
lahko vzame v najem hišo v Shoreditch za približno eno
četrtno cene sličnega stanovanja na istočni strani v New
Yorku.

Treba bi bilo celega zbora statistikov, da se ugotovi
sorazmerno nakupno moč angleških in ameriških delavcev.
V splošnem pa lahko rečemo, da odgovarjajo trije funti v
Angliji približno dvajsetim dolarjem v Zdrženih drža-
vah. Ameriški standard življenja pa je seveda neizmerno
višji kot pa angleški.

Statistiki delavske stranke so mnenja, da bi štirje
funti vsprico sedanjih cen predstavljali pošteno minimal-
no plačo. Na temelju tega izplačujejo v London neza-
poslenim krajevne podpore. To je povprečna plača lon-
donskih voznikov na busih. Drugi delavci so mnenja, da
so ti ljudje dobro plačani.

nja, naj je tega ali onega izvora.
Če pa so na drugi strani živi
mirni, pod nikakim pritiskom in
nerazburjeni, se upirajo električ-
nemu toku in manj elektrike teče
skozi instrumente, ki merijo in
zaznamujejo čustvo. Ti instru-
menti so napravljeni tako, da v
trenutku pokažejo množino toka,
ki teče skozi nje. Na ta način ka-
žejo, kaj se dogaja v živčnem si-
stemu človeka, s katerim se vrši
poskus in koliko stopnjo občutka
ima.

V PARIZU RAZPRAVLJAJO O POGODBI Z ROMUNSKO.

Pariz, Francija, 15. aprila. —
Danes je sprejel ravnatelj zuna-
njega urada Peretti v avdienci
romunskega zunanjega ministra
Duca. V navzočnosti nekaterih
drugih diplomatov sta razpravl-
jala o pogodbi med Romunsko in
Francijo.

Od pogodbe bi imeli baje obe
državi veliko korist.

UREDNIK SE JE SMRTNO PO-NESREČIL.

South Weymouth, Mass., 14.
aprila. — Včeraj je padel May-
bin W. Brown, urednik "Boston
Globe" pod vlak, ki ga je raztrga-
l na kosce. Vlak se je že pre-
mikal, ko je hotel skočiti nanj.
Brown.

PETDESET ARETIRANIH V CLEVELANDU.

Cleveland, O., 15. aprila. —
Petdeset salonerjev, bartender-
jev in butlegarjev so aretirali
preko nedelje kombinirane sile
mestne policije, prohibicijskega
urada ter državne policije v na-
poru, da se očisti mesto butlegar-
jev.

Polijski načelnik Graul je re-
kel, da bo le en slučaj izročen
zveznim oblastim.

"GLAS NARODA"

(SLOVENSKO DNEVNO)

Owned and Published by
Hayes Publishing Company
A Corporation

FRANK SAKER, President LOUIS BENEDIC, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For sale at the following prices:
In New York City and vicinity \$7.50
In the United States \$5.00
In Canada \$5.00
In Europe \$10.00
In Australia \$10.00
In South America \$10.00
In Africa \$10.00
In Asia \$10.00
In Oceania \$10.00

Subscription Yearly \$5.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenomil nedelj in praznikov.
Dopolni brez podpisa in osebosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti po
Biljni po Money Order. Pri sprejembi kraja naročnikov, prosimo, da se
tudi prejšnje biljance namani, da hitreje najdemo naslovljene.

"GLAS NARODA"
In New York City, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

TRADE UNION COUNCIL

MORGANOVA NADVLADA

Se predno je bila otvorjena rusko-angelska konferen-
ca, koje namen je bil odpraviti nesoglasje med obema de-
želama, so stopili angleški bankirji v ofenzivo.

Objavili so memorandum, katerega so poslali angle-
škemu ministrskemu predsedniku Ramsayu MacDonaldu.
Memorandum vsebuje šest točk, kojih namen je po-
polnoma odpraviti rusko suverenost ter rusko vladno av-
toriteto.

Bankirji zahtevajo od Rusije, da mora priznati vse jav-
ne in privatne dolgeve; da mora vrniti tujcem vse pri-
vatno premoženje; da mora vsamostni neodvisna sodišča
ter utrditi "svetost pogodb".

Nadalje zahtevajo bankirji, da ne sme Rusija nikdar
konfiscirati nobenega privatnega premoženja ter da se
mora vsi trije trgovina med Rusijo in Anglijo brez vmeša-
vanja kake vladne oblasti.

Ruska vlada se mora vzdržati vsake propagande pro-
ti napravan ostalih vlad, posebno pa onih, od katere
pričakuje kake pomoči.

Vsem tem točkam pa sledi največja nesramnost, nam-
reč, da ne sme upati Rusija od Anglije nobene posebne fi-
nančne pomoči.

Ta bankirska akcija je protiofenziva proti namenom
MacDonaldove vlade.

Ni še dolgo tega, ko je izjavil lord Curzon v angleškem
parlamentu:

"Svarim vas pred prehitrim priznanjem sovjetske
vlade."

V opravičilo tega svojega svarila pa ni mogel navesti
nobelih dejstev. Curzon je glasnik angleške reakcije, do-
čim je omenjeni memorandum glasilo internacionalnega
kapitalizma.

Značilno je, da je pod memorandumom podpisana tu-
di Morganova trdka.

To je tisti Morgan, ki je tako velikodušno priskočil
Franciji na pomoč. Morgan je vplivnejši vladar kot so
vsi zavezniški potentati. Naprej je navdal ameriškega
državnega tajnika Hughesa s svojimi nazori. Sedaj pa
diktrira MacDonaldu, kakšno stališče mora zavzeti proti
sovjetski Rusiji.

V sedaj vladujočih razmerah se bo MacDonaldova
vlada brezpogojno pokorila njegovim nasvetom.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.

PRISTEDNJA NA ČASU IN DENARJU PRI NATURALIZACIJI.

Naturalizacijski urad opozar-
ja, da novi načip vložitve prošnje
za podelitev ameriškega držav-
ljanstva prihranja prosilec mno-
go denarja in časa. Novo postop-
anje obstoja v tem:

Inozemec, katerega prvi papir
je vsaj dve leti (ne pa čez sedem
let) star in ki je živel v Združe-
nih državah vsaj pet let in v dr-
žavi, kjer sedaj stanuje, vsaj le-
to dni, naj piše sodnemu pisarno-
vodji (Clerk of the Court) onega
državnega sodišča, v delokrogu
katerega je on nastanjen, ali pa
na "Clerk of the Court" federal-
nega sodišča, ako je tado sodišče
v bližini, in naprosi klerka, naj
mu pošlje po pošti tiskovino za
predhodno prošnjo, takozvani
formular No. 2214. Pismo naj
se enostavno glasi: Clerk of the
Court (naslov sodišča). Please
mail form No. 2214 (Preliminary
Form for Petition for Naturali-
zation).

Ako inozemec dobi to tiskovi-
no drugje na primer od šole ali
kake amerikanizacijske organiza-
cije, je tudi dobro. Na vsak način
pa naj ne izgubi časa in zasluga
s tem, da bi se v to stvar osebno
podel na sodišče ali pa celo vsaj
pri tem kake priče s seboj. Tega
je nadlegovati svojih prič. Ako je

nikar ne storite; škoda je za vaš
čas in za onega sodnih uradni-
kov.

Čim si je inozemec preskrbel
formular 2214, naj ga skrbno in
vestno izpolni s tem, da napiše
odgovor na tiskana vprašanja. Ko
je to storil, naj priloži svoj prvi
papir in pošlje po pošti izpolnjen
formular in prvi papir na naslov
(Chief Naturalization Examiner),
ki je naveden na čelu tiskovine.

Naturalizacijski urad, ki dobi
to prošnjo, jo pregleda in, ako ni
bila pravilno sestavljena, jo vr-
ne po pošti, narekujot kaj naj se
popravi in kaj doda. Glede spri-
čevala o prihodu v Ameriko (cer-
tificate of arrival) ni treba, da
si prosilec beli glavo; tega mu
urad sam priskrbi. Ako pa urad
radi enega ali drugega razloga ne
more najti zapiska o prosilčevem
prijahu v Ameriko, obvesti pro-
silca pismeno in mu naznani, kaj
mu je stori. Ko je vse v redu,
Chief Examiner naznani prosilec,
kam naj se poda skupaj s svo-
jimi pričami in svrhu izpraševanja
s strani naturalizacijskega urada.
Predno ne dobi takega vabila, mu
ni treba iti na sodišče ni na na-
turalizacijski urad, niti mu ni tre-
ba, da nadlegovati svojih prič. Ako je

VARČNO

Uporabljajte Bordenovo Evaporirano
Mleko namesto drage dvojne smetane
za svojo kavo. Veliko boljše je kot
navadno mleko in ceneje kot smetana.

Za navadne predpise, ki zahtevajo
mleko, razredčite Bordenovo Epa-
virano Mleko z enako količino vode
in ga uporabljajte ravno tako kot bi
uporabljali mleko iz steklenice.

Če hočete vedeti, kako ku-
hati z Bordenovim Epa-
viranim Mlekom nam pošli-
te ta oglas s svojim ime-
nom in naslovom. No. 1.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

naturalizacijski uradnik izpraša
prosilec in priči in najde, da je
vse prav po zakonu, jih napoti,
da se takoj še isti dan podajo v
urad sodnega klerka, da vložijo
predpisano prošnjo za državljan-
stvo.

S tem je to doseženo, da prosi-
lec vloži prošnjo isti dan, ko prvi
osebno prijavi, mesto da bi on
in priči zamudili dva dni — ka-
kor je bilo to poprej, — enega
za vložitev prošnje in drugega za
predhodni izpit pred naturaliza-
cijskim uradnikom, se sedaj vse
to opravlja v enem dnevu. Ker se
prosilec mora prijaviti s pričama
še ob končnem zaslišanju, znači
to, da on in priči sedaj zamudijo
le dva dni mesto treh, kakor je
bilo poprej. To pa pomaga, da
si prosilec prištedi tretjino časa in
stroškov.

Druga korist obstoja v tem, da
se prosilec snide s naturalizaci-
jskim uradnikom mnogo prej, ta-
ko da dobi pravočasno potrebna
navodila, da vladosti izpitu ob
končnem zaslišanju pred sedni-
kom. Ob enem je prosilec s tem
zagotovljen, da bo prošnja pravi-
lno vložena in da ni v nevarno-
sti, da bo sodnik odbil prošnjo
radi tehničnih in malenkostnih
formalnih razlogov ali ker priči
nosta bili primerni. Ako je kaka
ovira, prosilec to dozna, predno
vloži prošnjo, in si s tem prihrani
nepotrebne stroške in zamudo ča-
sa. Ob enem pa je še na času, da
popravi in nadoknadi, ako je
treba. Poprej je bilo treba v slu-
čaju kake pomanjkljivosti začeti
vse znova.

Za sodišča, ki so itak preoblo-
žena z delom, to novo postopanje
pomenja veliko razbremenitev.
Mnogo časa se je poprej zamudi-
lo, ko je sodišče ob končnem za-
slišanju odkrilo pomanjkljivosti,
ki bi se bile prav lahko dale po-
praviti pred vložitvijo prošnje,
ki pa so prisilile sodnika, da je
moral zaslišanje odgoditi ali pro-
šnjo zavrniti in nasvetovati pro-
silcu, naj vloži novo prošnjo.

Po starem načinu se je pred-
hodni izpit pred naturalizacijskim
uradnikom vršil kdaj tekem
devetdesetdnevnega roka med vlož-
itvijo prošnje in končnim zasliša-
njem. Dostikrat se ni mogel vr-
šiti prej, kot tik pred končnim
zaslišanjem, dostikrat prav te-
kom istega. Zato ni imel prosilec
nikakega pravočasnega svarila,
da-li njegova angleščina zadostu-
je in da-li je njegovo znanje, o
Ameriki zadostno. Dostikrat je
moral prosilec priti štirikrat in
potkrat na sodišče, predno je do-
bil državljanstvo. Kake stroške
to pomenja, to si vsak lahko pred-
stavi.

Dostikrat takta zamuda je ime-
la jako sitne posledice, zlasti v
slučaju osebe, ki je hotela odpo-
toviti v stari kraj z ameriškim
potnim listom ali pozvati v Ame-
riko svojo družino. Posebno sitna
je bila stvar za onega, ki se je
moral preseliti iz delokroga do-
tičnega sodišča, kar pomenja, da
se bo moral iz svojega novega
bivališča povrniti na dan obrav-
nave, pa še to brez nikakega za-
gotovila, da bo sedaj vse prav.

Takom zadnjih petih let so so-
dišča odbila 301.646 prošnje za

državljanstvo, in to iz raznih raz-
logov. Ali izmed teh je bilo naj-
manj 85.000 prošenj, ki so bile
zavržene radi formalnih razlo-
gov. Pravočasen nasvet bi bil la-
hko popravil pomanjkljivosti, in
prihranil ogromne nepotrebne
stroške in zamude časa. Sodišča
in občinstvo sedaj že občutijo
prednost sedanjega postopanja.

Vsakdo, ki se poteguje za ame-
riško državljanstvo, naj to pazno
čita, da si prihrani žalostne iz-
kušnje, ki so jih mnogi doživeli
v preteklosti. Naj se pa tudi za-
veda, da mu novo postopanje o-
lajšuje pridobitev ameriškega dr-
žavljanstva in prihranja sitnosti,
stroškov in časa.

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

V Mariboru je umrl pravnik Al-
bin Domencelj iz znane narodne
rodbine Domencelj iz Zagorja pri
St. Petru na Krasu. Umrl je že
lojga leta bolehal; zadnje leto je
skoraj oslepel; kljub temu so mu
moral demati vsak dan čitati na-
predne liste. Popolnil se ga na po-
broškem pokopališču.

Dne 25. marca je v 64. leta svo-
je starosti po daljšem bolehanju
umrl v Novem Mestu dr. Sebastij-
an Elbert, prest novomeškega ka-
pitelja. Pokojnik je bil na Kranj-
skem splošno znana. Vžival je v
vseh krogih kot duhovnik velik
ogled in spoštovanje, to tembolji,
ker se je odlično razločeval od ve-
čine svojih sbratov. Ni bil nam-
reč celot, marveč tudi kot duhov-
nik konzilijanten in toleranten
mož, ki ni odobral ene struje
med duhovništvom, ki je zanašala
v cerkev politiko ter s tem za-
strupljala odnose v naši javno-
st. Zato je bil dr. Elbert dobro-
došel v vsaki, tudi napredni dru-
žini, zlasti ker je bil iziboren dru-
žabnik, mož odkritega značaja.
Slovel je po svoji gostoljubnosti,
ki je odpirala vrata vsakomur in
naj je bil prištel ali ne ali on stran-
ec. Pokojnik je bil po rojstvu Ne-
mce, brat ljubljanskega trgovca
Julija Elberta. V nasprotju s svo-
jimi stanovskimi tovariši se ni rad
emešaval v politiko, zato mu tudi
njegovi predpostavljene cerkveni
krogi niso bili baš naklonjeni.

Umrl so v Ljubljani: Barbara
Župane, gostačka, 65 let. — Fran
Skof, delovodja tobačne tovarne
v poklju, gostilničar in posre-
stnik, 73 let. — S. Analijsa Vincen-
vija Kocjančič, usmiljenka, 41
let. — Ciril Peklarj, kočarjev sin,
9 mesecev. — Terezija Luštek, no-
vorojena hči policijskega agen-
ta. — Fran Medvešek, posestni-
kov sin, 8 dni. — Martin Penčur,
rudar, 42 let. — Marija Tanek,
delavčeva žena, 35 let. — Ivana
Rubič, služkinja, 80 let. — Marija
Kramar, posestnikova hči, 19 l. —
Katarina Dolenc, postrežkova
vdova, 80 let. — Tomo Blažanin,
hrivski pomočnik, 40 let. — Jan-
ka Wilfan, samostanska gojenka,
odvetnikova hči, v 15. letu. —
Franciška Možina, žena železni-
škega kurjača, 56 let.

Reparaki umor na Brdu.

Na Brdu pri Kamniku so našli
neko domačo žensko mrtvo in oro-
pano. Želja ima več ran na glavi,
ki so vse smetne. Obdukeja se je
izvršila. Vsi znaki kažejo na drzen
in skrajno grov roparski napad.

Peter Zgaga

Pred kratkim mi je sporočil ne-
ki Janez z brooklynske Montrose
Avenue, da je moje pisanje brez-
versko in nemoralno.

Na moralo ne bom dosti boh-
nal. Povem pa le to-le:

Dotični rojak je pustil ženo v
starem kraju. Tukaj živi z drugo
žensko in ima znjo par otrok. To-
da rojak ima čisto vest, ker to-
no plača toliko kolikor gospod od
njega zahtevajo ter dobi v zame-
no odvezo.

Nekoč sem hotel objaviti na
tem mestu življenjepis nekaterih
brooklynskih in newyorških mož
Najsvetejšega Imena.

Pravočasno sem se pa premi-
sil. Kaj lahko bi se namreč pri-
merilo, da bi me zaprli.

V Ameriki je namreč postava,
da se o svinjariji in svinjarstvu
ne sme pisati.

Katoliški shod v New Yorku
ho nekaj velikansega.

Brooklynski lahkoživček je že
naročil "Strevene". Da bo lahko
z drugimi marširal "v šrit".

Možak, ki je osleparil svoje dru-
štvo za petintrideset dolarjev, je
zmožen oslepariti vsakega, ki mu
zaupa svoj denar.

Zvezni zakladničar je odločil:
Poročen možki, ki nimajo otrok,
pa ima na leto nad en milijon do-
larjev dohodkov, mora plačati
vbočice \$298.817.50 davka.

V poslanski zbornici je bila
sprejeta predloga, ki določa, da
mora tak človek plačati \$412.690
davka.

Senatu je bila predložena pred-
loga, da mora plačati \$429.617.50.
To bo brez dvoma jako zani-
malo vse rojake, ki sicer nimajo
otrok, toda imajo nad en milijon
dolarjev dohodkov na leto.

Neki nemški pregovor pravi,
da poštenost najdalje traja.

To je umevno.
Tista stvar najdalje traja, ka-
tere se ljudje najmanj poslužu-
jejo.

Japonec bo prepovedano pri-
seljevanje v deželo. Pater Kover-
ta bo brez dvoma zapisal, da za-
to, ker niso naše vere.

V bližini ameriške obali plava-
jo velike ledene gore.

V bližini ameriške obali je na-
stotine angleških ladij ki so na-
polnjene z žganjem.

Pa vzemimo da bi se taka le-
dena gora trešla ob tako žganjars-
ko ladjo in da bi se vse skupaj
razbilo.

Presneto — to bi bil highball!

Filipinci se niso zreli za samo-
vlado. Morda bodo v sto ali dve-
sto letih.

Amerikanci, kot kulturne na-
rod, bodo to stopnjo najbrže pa-
let prej dosegli.

Grška je postala republika.

Kdo ve, če bo to za Grke dobro
ali slabo.

Ve se le toliko, da bodo mora-
li Jugoslavlani rediti še enega kra-
ljevega žlahtnika.

O Coolidgeu poročajo, da se iz-
prehaja po Washingtonu s tanko
palčko v roki.

Brezštevilni washingtonski ka-
valirji so že začeli posnemati to
najnovejšo modo.

Za Coolidge-a bi bilo dosti bolj-
še, da bi vzel v roko velik pasji
bič ter napravil malo reda krog
sebe.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF FERDAN, 333 E. 125 St., Cleveland, D.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 161, Ely, Minn.
Blagajnik: Alojzianah prijatelj: JOHN MOYER, 418 — 10th Ave. East,
Duluth, Minn.

Vsevolni glavnik:
Dr. JOE. V. GRAHNE, 600 American State Bank Bldg., 600 Grant St. SE
10th Ave., Pittsburgh, Pa.

Nagradni odbori:
ANTON ERASNIK, Room 304 Bakwell Bldg., 902 Diamond and 9th
Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1234 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 6223 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:
LEONARD SLABODNIK, Box 418, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Payroll, Wash.
FRANK BORICH, 6317 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zarjavni odbori:
VALENTIN PIRC, 136 London St., N. E., Cleveland, D.
PAULINE ERMENC, 333 Park St., Milwaukee, Wis.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 618 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasillo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih sadov kakor tudi denarne posiljavaj
naj se posiljuje na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na pred-
sednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnih
spričeval naj se pošilja na vrhovnega glavnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na
obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgani tajnika
bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite
na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 4 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Balkanski pustolovec.

Iz Beograda se poroča: Tukaj-
nja policija je prejela te dni od
Jugoslovanskega konzulata v Ale-
ksandriji v Egiptu poročilo, da se
je zgledil pri njem v uradni misli
neznane, ki se je predstavil kot
"predsednik jugoslovanskega no-
vinarskega združenja in šef pre-
sireja našega ministristva za zuna-
nje zadeve". Josip Pinto iz Beo-
grada. Neznane je dospel v Kai-
ro pred nekaj tedni in si je najel
soba v najlepšem hotelu v mestu.
Pri sebi je imel potni list na ime
Josip Pinto, žurnalist in advokat.
V mestu je živel zelo razkošno. S
svojim veselim nastopom je napra-
vil dober vtis na lastnika hotela
in tudi na plačilnega natakarja,
katerega je izjavil, da bo pred
svojim odhodom že vse obračunal.
V Kairu se je seznanil z različni
uglednimi osebami, katerim se je
predstavil kot šef presbriroja mi-
nistristva za zunanje zadeve v Beo-
gradu. Izjavil je, da prihaja ura-
dno z nalogo, da si ogleda Tut-
ankhamovo grobnico in da poroča
o ogledu beograjski vladi. V vi-
sedin družbah se je hvalil, da je
osebni prijatelj češkoslovaškega
zunanjega ministra dr. Beneša in
Aristida Brianda, bivšega franco-
skega ministrskega predsednika.
Priporočeval je tudi, da mu je bil
na ladji ukraden kovček k njiga-
ni in dokumenti v vrednosti pol-
milijona frankov in 2000 funtov
sterlingov v gotovini. S to pretve-
zo si je izposodil pri gotovih ose-
bah v Kairu velike svote denarja
in odpotoval v Aleksandrijo, kjer
se je izjavil za predsednika jugo-
slovanskega združenja. Neki je
našel tudi staro violino, o kateri
je pripovedoval da je bila nekoč
last Beethovna. Kožno pa se je
degnalo, da je neznane naveden
pustolovec in goljuf. Jugoslovans-
ke oblasti so že podvezle vse po-
trebne korake, da se Pinto odpre-
mi v Beograd in uvede proti nje-
mu kazensko postopanje.

General Vrangal

se je vrnil 25. marca iz Pariza v
Beograd, kjer je poročal svojemu
častniškemu zboru o položaju ru-
ske emigracije v Franciji in Bel-
giji. Na tem potovanju se je gen.
Vrangal prepričal, da so častniki
in vojniki stare ruske armade še
vedno zvesti ideji nacionalnega
preporoda Rusije. Nekdanjo ru-
sko armado smatrajo za jedro na-
cionalnih sil, ki čakajo samo u-
godnega momenta, da strmo glavi-
jo boljševiški režim. Vrangal je
posetil tudi vel. kneza Nikolajevi-
ča, ki je, ne glede na visoko sta-
rost, še vedno čil in zdrav.

Prvo v Jugoslaviji zgrajeno letalo.

Te dni je bilo vojennemu ministr-
stvu dostavljeno prvo letalo, ki je
bilo izgotovljeno v novosadski to-
varni "Ikarus".

Ponesrečeno vojaško letalo.

V NSU v Srbiji je iz višine 50
metrov tresčilo v globino vojaško
letalo, v katerem sta se nahajala
pilota Brajković in Kveder (Slo-
vence). Aparat se je popolnoma
razbil, dočim sta ostala letalec
skoraj nepoškodovana.

"Pravaš" sme zopet izhajati.

Zagrebska policija je svojedob-
no prepovedala nadaljnje izhajaj-
nje frankovskega dnevnika "Pra-
vaš". Proti tej prepovedi je bila
vložena pritožba. Sodni stol v Ja-
nuacin, da si je z britvijo prerzal

Zopet harakiri.

Pred dnevi smo poročali, da si
je v Beogradu končal življenje
ugledni mešan Deanović na ta-
način, da si je z britvijo prerzal

Ljubavna tragedija.

Kakor poročajo iz Bosanskega
Broda, se je v tamkajšnjem hotelu
"Jugoslavija" odigrala krvava
ljubavna tragedija, katere junaka
išletni Ivica Hamilton in 17letna
Regina Cesar sta v omenjenem ho-
telu, ker so se njuni starši proti-
vili zakonski zvezi, izvršila samo-
mor. Hamilton je bil sin ugledne
mešane mešane v Slavonskem Brodu.

Zopet harakiri.

Pred dnevi smo poročali, da si
je v Beogradu končal življenje
ugledni mešan Deanović na ta-
način, da si je z britvijo prerzal

Ljubavna tragedija.

Kakor poročajo iz Bosanskega
Broda, se je v tamkajšnjem hotelu
"Jugoslavija" odigrala krvava
ljubavna tragedija, katere junaka
išletni Ivica Hamilton in 17letna
Regina Cesar sta v omenjenem ho-
telu, ker so se njuni starši proti-
vili zakonski zvezi, izvršila samo-

Zagonetno, toda resnično.

Kako strižejo mlade odvjetnike.

V zadnjih par letih se je vršila značilna izprememba v operacijah sleparjev, ki izkoriščajo lahkovernost ljudi in ta izprememba obstaja v tem, da se je opustilo starodavno teorijo, da je par razredov, katerih ni mogoče oslepiti. Glavni v teh razredih so bili odvjetniki, o katerih se je domnevalo, da so zavarovani pred vsemi zvijačami sleparjev. Nekdo niso hoteli takih sleparji v splošnem delati v mestih. Domnevali so, da je mestni človek preveč izkušen v življenju in preveč previden, da bi sedel sleparjem na lim. Vseled tega se je vršila večina sleparskih operacij na deželi. Tudi to naziranje je polagoma izgubilo. V zadnjih letih so nastopili sleparji večinoma v mestih ter zametali deželo. Razventega pa se je dogajalo, da ni v mestu nobenega razveda, od najbolj pretkanih finančnikov navzdol, katerega bi ne bilo mogoče preje ali sleje ujeti s kako fino zasnovano sleparijo.

Teorija, da so odvjetniki varni pred sleparji, je bila tako o-majana, da so sleparji izumili posebne načine sleparjenja. V zadnjem času je neka sleparska družba v New Yorku uspešno poslovala v tem oziru. Sleparija obstaja iz variete stare igre "o holnem inženirju" in če se jo pravilno izvede, je tudi uspešna.

Ta igra ne vključuje ničesar, kar bi ne bilo skrbno izdelano vnaprej. Ganga, ki obstaja ponavadi iz treh mož, ki skrbno pregledajo polje, dokler se ne prepričajo, da so zadeli na pravega odvjetnika. Nato pa se prične skrbno in podrobno izdelana "igra" z žetvijo.

V splošnem izbere ganga mladega odvjetnika, ki je pričetnik v svojem poslu ter ima dobre družabne zveze. Sleparji imajo rajše mladega odvjetnika, ki dela samostojno, ter je v svojem lastnem uradu, mesto da je zveza s kakim dobroznano staro odvjetniškim tvrdko. V takih odvjetniških pisarnah je preveč starih in modrih glav. Sleparji hočejo mladega odvjetnika, ki igra sam svojo igro in ki hoče dati nasvete, ne pa jih jemati. Prav posebno važno je tudi dobiti odvjetnika, ki ima enega ali par bogatih klientov. — mogoče kakega družabnega voditelja, ki je izročil denar temu mlademu odvjetniku, da ga investira in ki se ne briga glede načina investiranja, ker je celo stvar prepuštil svojemu odvjetniku.

Ko je izbran pavi mož, se prične igra približno na naslednji način: Suh, bolešno izgledajoč človek, s strašnim, mučnim kašljem, stopi v urad odvjetnika.

— Ali je to Mr. X... vpraša ter navede ime, ki je skoro popolnoma slično imenu odvjetnika. Odvjetnik odgovori, da ni to njegovo ime, da pa je slično.

Obiskovalec pravi nato: — To je slabo. Hočem priti v stik z enim človekom radi neke lastnine, ki jo moram dobiti, a če ste vi odvjetnik, storite lahko vi zame to stvar.

Odvjetnik seveda ne zavrne nobenega klienta, posebno ker je šel pričel s svojim poslom. Povabi obiskovalec, naj sede in slednji mu pojasni, celo zadevo na približno slednji način:

Ponavadi navede kos zemljišča, ki ga lastuje na zapadu. Različne kraje na zapadu se napreduje kot pozorišče operacij in v tem slučaju vzemimo, da se nahaja zemljišče v Texas okraju v Missouri, tik poleg cinkovega distrikta. Cink pa ne igra nobene vloge v prvem pogovoru in mladi odvjetnik tudi ne ve, da meji zemljišče na cinkov okraj.

Bolani tuje, katerega muč kašelj, pravi, da se piše Brown. On je glavno kolo v stroju in najbolj brhna glava v sleparski tolini. Vse se vrte okrog Browna, ter je odvisno od njegove spretnosti, s katero pripravi prvoizne dokazke. Ponavadi je to star slepar, ki se

lahko bori z vsako situacijo in ki zna svojo povest prilagoditi razmeram. V glavnem bo povedal, da je v Missouri ozemlje, ki je njegova last. Rekel bo, da je bilo že leta in leta v posesti družine Brown. On in njegova sestra sta bila edina dediča, a sta se sprla ter nista že več let govorila ali si pisala. Sestra je sedaj umrla in Brown hoče ugotoviti status lastnine, čeprav ni mnenja, da bi bilo posestvo dosti vredno. Kljub temu pa hoče to natančno vedeti ter se prepričati.

Odvjetnik se prične zanimati za stvar, čeprav ne posebno globoko. Zanj izgleda to kot zadeva, ki bo le nekoliko pripomogla k plačanju najemnine in poravnavi drugih zdatkov. Vseled tega pravi, da bo pisal v Missouri ter vse iznašel. Brown mu navede ime nekakega "zemljiškega agenta", katerega baje pozna tam v Missouri in odvjetnik piše temu pismo.

Medtem pa je Brown že odšel. Rekel je, da je slabejša zdravja in da bo odšel v Connecticut, da živi tam v koči nekakega svojega prijatelja. Poslovi se od odvjetnika in slednji domneva, da ga ne bo nikdar več videl.

posestvo. Zavrnil ne bo nobene ponudbe. Vsebi bo, da se iznebi posestva. Na vrsto pride vprašanje cepe in mladi odvjetnik stavi ponudbo, smešno nizko ponudbo za posestvo, na katerem je cink. Brown je že pripravljen sprejeti, a naenkrat se prične pomisljati. Popolno dete v trgovskih poslih je ta Brown. Noče se pečiti s podrobnostmi kupčije. Pravi, da bo rajše poklical svojega prijatelja, lastnika koč, ki stanuje malo vstran, ob glavni cesti.

Odvjetnik, ki domneva, da mu je že iztrgana iz rok cena, o kateri je domneval, da je že njegova last, kajti Brown je bil pripravljen podpisati pogodbo, se de na stol ter komaj prikriva svojo nestrpnost. Mučno je spraviti v kupčijo nadaljnjega človeka, a ta prijatelj Browna bo mogoče prav tako velik cepec kot Brown sam.

Brown se vrne s svojim prijateljem ter ga predstavi odvjetniku. Odvjetniku se zdi popolnoma čeden človek, a takoj od početka se odločno potegne za pravico Browna. Očividno domneva, da mora biti nekaj vrednosti na posestvu čeprav ne reče ničesar o tem ter nikdar ne izgovori besede cink.

Počasi se pomakne cena posestva navzgor. Mesto da bi dobil posestvo za par sto dolarjev, kot je domneval od početka, prične govoriti o tisočih, seveda v teku par kratkih minut.

Konečno plača mladi odvjetnik, ki je padel v roke teh izkušenih sleparjev, najvišjo ceno za posestvo, ki je sploh mogoča. Oba sleparja vesta, kedaj morata popustiti. Izvedela sta od Smitha, sleparskega zemljiškega agenta, da baje čaka na povratek odvjetnika v New York, koliko prišaka more prenesti mladi odvjetnik.

Mladi odvjetnik izpiše sleparjema ček ter se vrne v New York. Tam pa ne najde nobenega Smitha in odvjetnik prične z zakasnelimi poizvedovanji. Na ta način iznajde, da je bil poštno oslepjen izgubil je denar, katerega se mu je poverilo, da ga investira. Najde, da je zemljišče v Missouriju ničvredno in da ga je kupil Brown šele pred kratkim časom ter plačal zanj par dolarjev, čeprav je rekel odvjetniku, da je že več generacij v lasti družine.

Sedaj pa pride vprašanje: Vzemimo, da zasleduje odvjetnik sleparje, mesto da jih pusti v miru? Kaj se bo zgodilo?

V takem slučaju niso sleparji na slabšem kot takozvani operatorji z zlato opeko. Brown, Smith in tretji mož so enostavno izgubili. Koča v Connecticutu je zapuščena. Nikdo se jih ne spominja v Missouriju. Oblasti nimajo pravega sledu in odvjetnik je deležen vse nezaželjive publike.

Raditega odnesejo takji sleparji ponavadi nekaznovani svoje pete.

Čudne poroke

sklepajo sedaj v Angliji kakor so oblasti ugotovile. V šestih primerih se je zgodilo da so si tukje, ki imajo dovoljenje samo za kratko bivanje, preskrbele državljansko pravico s tem, da so se poročile takorekoč le na videz. Saj ni tako težko najti moža ki da samega sebe na posodo. V Angliji je zelo mnogo nezaposlenih in marsikdo se da zavitati za dobro plačilo k temu, da da bogati tukje svoje ime in s tem pravico do bivanja v deželi. Večina teh zakonskih se razide že na poti od urada za vedno. Angleške oblasti doslej še niso mogle najti zakonite poti, da bi zabranile te navidezne poroke, in so zato čisto brez moči.

Največji slovar.

Univerza v Oxfordu je izdala velikanski slovar. Lord Herson se je izkazal, da je to največje literarno delo, kakršnega dozdaj še ni izdalo nobeno vseučilišče. Od leta 1879 je izhajal v zvezkih in je do danes nabranih v njem že 400.000 besed, kmalu štejejo pa bo značilo 425.000. Za ta besednik se bo pač zanimal ves kulturni svet.

Nekaj o pasji steklini.

Malokatera bolezen povzroča tako strašno trpljenje kot steklina. Včasih deluje strup jako počasi, in posledice se šele po tednih ali mesecih pojavijo.

Nedavno so se zbrali berlinski lastniki psov in energično protestirali proti eno leto trajajočemu pasjemu konsumu. Njihovo ogorčenje je za vsakega ljubitelja živali razumljivo: voditi psa leto dni na vrvi z negibnostjo na glavi, se pravi ovirati psa pri njegovem najmočnejšem nagonu po gibanju. Toda ukrepi vlade so se vendar izkazali za upravičene. Iste varnostne ukrepe so izdale tudi druge države. Berlinski živinodržavni dr. Kantorowicz je ugotovil, da razsaja po celim svetom epidemija pasje stekline. Zdr. države in Japonska sta se čutili primorane uvesti prisilno cepljenje psov. Nemčija leži med vzhodom in zapadno francosko državo, kjer je ta epidemija posebno razširjena. Celotno v Pragi so leta 1922 registrirali 1695 slučajev pasje stekline.

V Berlinu sta v zadnjem času umrli dve osebi, ki nista pravčasno uporabile zdravniške pomoči. Omenimo naj predvsem slučaj mladeniča, ki ga je meseca novembra ugrizel stekel pes. Mladenec se ni pustil kljub raznim svarilom cepiti. Vsakdo pa, ki ga ugrizne neznan stekel pes ali mačka, naj se takoj pusti cepiti. Cepljenje ni nevarno in če po dveh tednih je v krvi toliko protistruja, da je povsem izključeno, da bi mogel strup stekline učinkovati. Dognano je namreč, da se učinkuje ta strup včasih zelo počasi in da nastopijo posledice šele po nekaj mesecih. Epidemija je tako strašna, umiranje tako mučno, da je umestna vsaka previdnost. V prvem stadiju se pojavi pri človeku zdržljivost, polagoma se prelevi v krče, ki postajajo sčasoma vedno silnejši in se pojavljajo predvsem pri požiralskih organih. Že pogled na s tekočino napolnjeno posodo, steklenico, cev povzroči v teh organih take krče, da je vsako zauživanje hranilnih snovi nemogoče. Pri psu pa se poikaže stekline v treh stadijih: najprej je tkiv. inkubacijska doba, nato melanholija in končno besnost. Pes steče in grize, čim ga kaj razdraži. Po dosežanju opazovanju ne poteka epidemija tipično, marveč v raznih oblikah. In ravno tem netipičnim oblikam se ne pripisuje vedno posebna varnost. Rane, ki jih povzročijo z ujedlajem taki psi, so navadno majhne in se čisto zanemarijajo. Tem večje pa je presenečenje o nenadni obolenosti dotičnika, ki ga je ugriznil pes morda že pred meseci. Dogodilo se je celo, da je tak pes zbežal, se čez nekaj časa vrnil navidezno zdrav in naenkrat poginil.

Vsa ta dejstva, o katerih so že površno poučeni celo izobraženejši krogi, nas silijo k opreznosti. S tem, da vodimo psa na vrvi samo prepričujemo, da bi ne prišel v dotik s kakim psom, ki je že obolen.

Obsodba šentjernejskega župana Krhina potrjena.

Nedavno smo poročali o obsodbi šentjernejskega župana pred ljubljanskim okrajnim sodiščem. Mož je namreč odposlal na oddelek za kmetijsko vlogo, v kateri je po knjižnem očitali državnemu veterinarju dr. Kaneu pohujšljivo za seboj življenje. Pred sodiščem je najprej sploh tajil in bil obsojen. Prišlo se je pa še na deželno sodišče in se poskusil braniti, da dočigne vlogo, ni bral! Deželno sodišče je županovo obsodbo potrdilo. Župan je klerikalec in pravi primer takšnih klerikalnih podeželjskih funkcionarjev. Dela je, kar je bilo ljubo farovžu in je pravzaprav sam žrtev brezvestne klerikalne gonje in hujškanja. V drugo bo bolj previden. Kar "go. spod" pove to, je treba vzeti malo previdneje. kakor kar govore domači med seboj.

Ciganski vlog.
Iz Sv. Pavia pri Prebodu pišejo: V vasi Sv. L. Arne v tukajšnji občini so dne 18. marca ponoči cigani vlonili v trgovino Antona Žoharja. Tatvina je bila kmalu opažena in se se spravili orožniki marljivo na delo. Dimača orožnika Privošnik in Mazil sta nemurno tri ure daleč zasledovala vlonilec in ju končno našla pod nekim kozolecem v sladkem spanju. Imela sta pri sebi še vse ukradeno blago, katero sta morala v spremstvu orožnikov vrniti zopet lastniku, nakar sta bila izročena sodišču.

Tatovi na delu.
V stanovanju M. Vidmar v Rožni ulici št. 35 v Ljubljani je 26. marca popoldne vdrl neznan tat in odnesel več komadov obleke in delniško knjižico št. 145 Vzajemne posojilnice.

V noči na 25. marca se je priplazil neznan zlikovec v gostilno Ljudovika Dolničarja v Mostah in pobral iz shrambe razna živila ter nekaj obleke. Storilec je prišel v notranjost prostorov skozi okno, katero je izrezal in hodil potem po sobi bos. Pri svojem delu se je bržkone tudi počisto vrezal, ker je bilo opaziti na tleh sledove krvi.

Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

Ženske spleh nimajo imena.

Dokler niso poročene, so gospodične, po poroki se pa morajo zadovoljiti z imenim svojega moža. — Moč je vedno "gospod" pa naj je poročen ali neporočen.

Prastar ostanek ženske nesvobode je žensko "brezimenstvo". Še sedaj se zdi, kakor da žena nima svojega lastnega imena, ampak da ji je vsakokratno ime samo posojeno. Dokler je dedička neporočena, je "gospodična", kar pa ne pove prav ničesar; kadar je poročena je pa še manj; spremeni svoje ime in "posodijo" ji drugo za toliko časa, dokler ne menja moža. Razlika med poročeno in neporočeno ženo je, da prvo nazivajo s skrajno prisrčenim nazivom "milostljiva gospa".

Zdi se, da se bodo morale žene še dolgo boriti, da si pribore pravico do imena in naziva. Dokler ne bo večina sodobnega sveta (recimo pri nas) uverjena, da je naziv "milostljiva gospa" prisrčenarja, bo ta bolj težaven. In te težave bodo trajale še dolgo, kajti v Ljubljani poznam splošno znanega industrijskega, ki je sicer majhne (ampak široke) postavice, pa ga vendar naziva uslužbenka "gnadljivi gospod" in baje mu celo — roko poljubni; čeprav je že precej v letih, se gospodu ta naziv vendar ne zdi smešen. Dokler bodo mogoče take absurdnosti, imajo žene malo upanja, da si pribore pravico do imena.

In vendar ima žena to pravico. Saj ima danes tudi za pravico plačevati dayke, delati, preživljati sebe in otroke, celo moža. Ne sme pa odločevati o sebi, če se poroči. Tedaj je podvržena možu, kajti kakor hitro zamenja ženo svojo prostost z zakonsko srečo (ali nesrečo?), postane takoj nekak privezek. Ona je "njegova", žena tega in tega.

Žene z močno izrazito individualnostjo se temu ognijo na ta način, da tudi v zakonu obdržijo svoje prejšnje ime, ali pa ga vsaj pridružijo novemu. Tako delujejo na pr. prav številne umetnice, ki so poročene, tudi tedaj pod svojim prejšnjim imenom. Seveda te prakse zakonski predpisi ne poznajo; trpi pa se vseeno.

Da se povrtno še enkrat na gospodično in gospo. Ti dve oznaki pravzaprav ne povesta drugega, kakor "poročena" ali "bila poročena" in "neporočena". Mož pa ostane "gospod", najsi je poročen ali neporočen. Zato se včasih čuje malec čudno, ko nazivajo sedemnajstletnega zelenega gospoda, petintridesetletno zrelo samico pa gospodično. Mnogo primernejša bi bila enotna oznaka, kakor imajo na pr. Francozi: madame.

Ciganski vlog.

Iz Sv. Pavia pri Prebodu pišejo: V vasi Sv. L. Arne v tukajšnji občini so dne 18. marca ponoči cigani vlonili v trgovino Antona Žoharja. Tatvina je bila kmalu opažena in se se spravili orožniki marljivo na delo. Dimača orožnika Privošnik in Mazil sta nemurno tri ure daleč zasledovala vlonilec in ju končno našla pod nekim kozolecem v sladkem spanju. Imela sta pri sebi še vse ukradeno blago, katero sta morala v spremstvu orožnikov vrniti zopet lastniku, nakar sta bila izročena sodišču.

Tatovi na delu.

V stanovanju M. Vidmar v Rožni ulici št. 35 v Ljubljani je 26. marca popoldne vdrl neznan tat in odnesel več komadov obleke in delniško knjižico št. 145 Vzajemne posojilnice.

V noči na 25. marca se je priplazil neznan zlikovec v gostilno Ljudovika Dolničarja v Mostah in pobral iz shrambe razna živila ter nekaj obleke. Storilec je prišel v notranjost prostorov skozi okno, katero je izrezal in hodil potem po sobi bos. Pri svojem delu se je bržkone tudi počisto vrezal, ker je bilo opaziti na tleh sledove krvi.

Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

— Čul sem, da je tvoj stric tako težko bolan, da lahko računate na vse.

Žalostno ne na vse. Podedovali bomo le polovico.

Anekdote.

Voltaire in Piron.

Oha dovtipna satirika, sta nekoč stavila, kdo bo drugemu pisal krajše pismo. Piron, avtor "Metromanije" je čakal in si prihranil odgovor; jezik pa je stal vsakemur na prosto izbiru. Voltaire si je izvolil latinščino in poslal protivniku tele besede: "Eo rus", t. j. grem na kmere, misleč, da je že dobil zmago. Z o. bratno pošto pa je dobil poslaničco z eno samo črki: "I", t. j. pojdi.

V dobi, ko se je mnogo govorilo o nekem možu, ki je bil zaprt na podlagi tiralice, po vsem videzu nepristne je Voltaire vprašal policijskega poročnika Heraulta, kaj se godi z ljudmi ki izdelujejo napačne tiralice. — "Obesamo jih", — se je odrezal Herault. — "To je čisto v redu", — je odvrnil Voltaire. — "dokler ne napočasi čas, ko se bo enako ravno z onimi, ki podpisujejo pistne tiralice".

Rivarol je leta 1792 takole označil vladarje, zvezane zoper Francijo: "Vedno zastajajo za nami za eno leto, za eno arinado in za eno idejo."

Isti jedki Rivarol (1753—1801) je govoril o vitezu P., ki je hodil izredno zamazan in zasvinjan: "V blatu dela marogo". In sodobni dramatik Pierre Veber je rekel o znanem pisatelju, ki čisto nič ne neguje svoje vnanosti: "Preoblači se v umazano perilo".

Razlika.

— Moja žena, ničvrednica, me je hudobno zapustila. . .
— Beži, beži! Moja je mnogo hudobnejša. Ostala je namreč hudobno pri meni.

Neznana utopljenka v Ljubljani

Iz Ljubljane so v Mostah potegnili truplo neznane ženske, ki je morala ležati že najmanj mesec dni v vodi. Neznanka je stara okoli 40 let, je srednje močne postave, okroglega lica in kostanjevih las. Na sebi je nosila modro obleko. Obuta je bila v nove visoke črne čevlje ter je nosila črne nogavice. Truple neznanke so prepeljali v mrtvašnico.

Poskusen samomor.

V gostilni "Pri lipi" v Gregorčičevi ulici se je dne 23. marca zvečer neki Kačič v samomorilnem namenu — baje iz ljubosumnosti — težko rani z nožem. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Veselite se vdruženja s PAIN-EXPELLERJEM. Po trdnem dnevnem delu si podrgnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mišicami, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poskušajte vdruženje s Pain-Expellerjem. Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravju! 35 in 70c. steklenica v lekarnah. F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1924

V ZALOGI GA IMAMO ŠE SAMO PAR STO IZTISOV.

Kdor ga še nima, naj ga takoj naroči, da ne bo prepozno.

Cena 40 centov. Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.
Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vseled tega pripravljamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakazilu: **Izplačati le proti predložitvi vidiranega potnega lista (poza za Zdravne države).** Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prezetiti. Vseled ta možnih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji naenkrat eni isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje odtroma lire zlasti, onim, ki bivajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomnijo, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

NESREČNA LJUBEZEN

R. H. — Za "Glas Naroda" poslovenil J. T.

30

(Nadaljevanje.)

— Zakaj je pa ne pošljete v kako višjo šolo, v kak penzionat? — Ni mogoče, ni mogoče. Moj mož jo ima tako rad, da bi prodal vse posestvo in takoj kupil penzionat, samo da bi bil poleg nje. Vi ne veste, koliko učiteljice in vzgojiteljice smo že imeli, pa so vse šle. Nobena ni mogla prenašati njenih neumnosti.

— Gospodična Urška je ljubezniva, lepa mladenka, kakoršnih sem v življenju še malo srečal, ali pa nobene. Vsled tega sem mislil...

Grof Lonen je utihnil.

— Le govorite, gospod grof. Kar govorite. Kar povejte, kaj vam je na sru.

— Dobro, če želite, gospa. Gospodična Urška potrebuje temeljite vzgoje. Veste kaj, pošljite jo za eno zimo na dvor. V dvoranah in na parketu se bo tako ugledala, da je sploh ne boste več poznali. To bi bilo najboljšo zdravilo zanjo.

Gospa Kiras ga je debelo pogledala ter vzdiknila:

— Urška, da bi šla na dvor Ne, kaj takega pa še nisem slišala. Urška na dvor!

— Ne bojte se, vse bo dobro. Pri kraljici je moja stara teta grofica Antigna. Nji se Urško brez skrbi lahko poveri. In ne bojte se, v dobrih rokah bo, če bo pri nji.

— Njo poznam, celo nekaj v rodu sva si.

Po teh besedah je sklonila glavo, ter dolgo, dolgo premišljevala. Slednjič mu je podala roko rekoč:

— Hvala vam za svet. Dobro, bom pa z vami vred skovala zaroto.

Lonen se je zadovoljen poslovil od nje.

Medtem se je voz, na katerem sta sedela grof Kiras in Urška, počasi pomikal skozi gozd. Pot je bila precej slaba. Urška je bila zaspala, njen oče je pa neprestano silil vanjo.

— No, ali ni lepo, če so vojaške vaje v bližini? — jo je vpraševal.

— Da, danes zjutraj mi je jako ugajalo, posebno tedaj, ko so streljali. Najrajši bi sama vzela puško in legla v jarek.

— Potem pa slovo! Kako prijetno je bilo slovo! Desetkrat ali dvajsetkrat so natočili šampanjca že ko sva bila v kočiji.

— Ne, dvajsetkrat so ga pritočili. Kozarci niso bili prazni, — je popravila Urška.

— Lej jo glej, kako dobro se spominja. In več kaj sem opazil pri tej priliki?

— Opazil sem, da te je Lonen neprestano gledal in da je hotel biti napet in naprej v tvoji družbi. Ti si mu pa neprestano natakala. Zakaj ravno njemu?

Urška se je zakrohotala.

— Zakaj baš njemu, vprašam? I, zato, ker je najlepši izmed vseh.

— O strela božja! Torej več že tudi to, kateri je lep in kateri je grd.

— Za to stvar ni treba posebno velike pameti.

— Ali se hočeš poročiti?

Urška se je privila k njemu, ga objela ter mu šepnila:

— Da.

— No, zamojdel. Toda kakih sedem ali osem let bosta še pričakala.

— Več kaj, Julče, nekaj ti bom strogo zaupno povedala. Takšnega kot je sedaj, ne morem vzeti. Saj nič ne rečem, da ni lep in da ni ljubezniv. O, še preveč je lep in še preveč ljubezniv. Samo preveč gosposki je. Tak je kot kaka dvorna gospodična. Če bi živel par let pri nas, bi vse zapravil za svojo obleko in čevlje.

— Prav imaš, Urška tudi meni se zdi nekoliko prenapet. Toda meni je znano dobro zdravilo zanj.

— Kakšno zdravilo, oče?

— Če bi takole eno leto živel pri nas na kmetih, malo sejati, oral in konje napajati, bi postal povsem drugačen človek. To bi ga kmalu odpravilo elegancije in lepih manir. Namesto da bi zahajal na dvorne plesne, naj bi se udeležil par žegnanj, pa bi mu kmalu rojile vse drugačne misli po glavi.

— Kaj pa če bi ne bil s tem zadovoljen?

— Vse se da doseči, ako ima človek voljo.

— Kakot! Povej vendar, oče!

— V privatnem življenju je sodni pristav ali nekaj podobnega. Jaz imam pa pri najvišjem sodišču par dobrih prijateljev. Kaj misliš, kako bi bilo, če bi grof Lonen nenadoma dobil dekret, da je prestavljen kam daleč na kmete?

— O, to bi bilo krasno, imenitno! — je vzdiknila Urška ter zapluskala z rokama.

— Vse se bo zgodilo, vse, le brez skrbi bodi. Pa skleniva zaroto, če si zadovoljna, Urška. Jaz mu bom že dal dvorne manire!

Urška ni vedela, kaj bi počela. Slednjič ga je prijala za obe roki, potegnila ga je k sebi ter ga poljubila na nos.

Častniki so se poslavljali.

Knez Sobolej je segel Altenu v roko rekoč:

— Pozdravljeni, gospod Alten. Hvala vam za vse prijetne ure, ki jih preživeli skupaj. Težko, da bi se še videla kdaj.

Alten se je vzravnil v sedlu ter odvrnil precej pikro: — Kdo pravi, da se ne vidimo? Kljub temu mi pa nekaj pravi, da se bova še sestala.

Salutiral je knezu ter se ozrl v grajska okna. Njegovo oko je bilo od okna do konca ter slednjič obstalo na oknu Lenine spalnice.

Tudi Sobolej se je ozrl v dotično smer.

Zdelo se mu je, da so se zavese narahlo zamajale.

Sobolej se je globoko oddahnil.

— Ločiti smo se zavedno — je mrmral. — Njegova sled se bo izgubila v pesku. Hvala Bogu, da je tako zvrana, da dame še niso vstale in da ni treba gledati tistih žalostnih, toliko pomenjajočih pogledov.

Pozabil jo bo in ona ga bo pozabila. To je bil le utrinek v življenju. Pred njim ni bilo ničesar in za njim ne bo ničesar.

Počasi, kot na smrt bolan človek, je odšel v svoje sobane ter se vrnil na posteljo.

Zdelo se mu je, da bo lahko spal, trdno spal in brez skrbi. Vihar je šel mimo, — nikjer več nobenega oblaka.

Jastreb, ki je prežal na belo golobico, je odletel.

Stoklasov Nace.

Spisal Cvetko Golar.

Lepo nedeljsko popoldne je bilo. S to blagovlasno in starinsko sliko, ki je služila vsem našim pisateljem, ki spominjajo stare šole, bi začel tudi jaz lahko in s polno pravico svoj resnično naravno povest. Res je sicer, da še nisem zaslužen mož in da si še nisem pridobil raznih blagov dojavinske ljubezni, res pa je tudi da imam namen biti zaslužen mož in v dokaz sem porabil gori omajeno sliko.

Lepo nedeljsko popoldne je torej sijalo nad vasjo, prazničen in jasan dan se je veselil in poslušal ubrano in tiho zvonjenje, ki je prihajalo z vetrov s Planice, od bele cerkvice, kjer je bilo dopoldne svečano upraviteljstvo možarji in študenti. Prazničen in jasan dan je poslušal prešerno rezanje široke harmonike, pojčaje v vaški gostilni, veselje se je in si šla in preganjal dolgočas z razposajenim vriskanjem vaških mladeničev, s smehom rdečeličnih lepotic, ki so se v belih predpasnikih in rožnih rutah sramežljivo nasmihale za politimi mizami in vstajale na ples.

Veselo je bilo, in solnce se je objestno smejalo in se paslo na na svitem polju med oblaki, vas je praznovala. Ali glej, v ta radostni, nedeljski mir je udarilo nenadoma kričanje in vkanje. Srditi fantovski glasovi so se zaslišali, dekleta so zajokala, in polena in lesene noge so začele tolči ob mize, ob vrata in butice.

V razburjenem tem dramskem trenutku, glej, je prišlo in pripilo sem od gostilne 5 ali sedem otročjav. Z rokami so naslovili in leteli skozi vas, da so jim beli in rumeni lasje trepetali v vetru. Dečki so kričali in deklice za njimi:

— "Pri Lavričku se tepe! Pri Lavričku se tepe! Stoklasov Nace tepe Melajneževa Martina..."

— "Zavolje Lenke se tepe," je zavpil prvi med njimi, rdeč in debel hučan.

"Stoklasov Nace je stolu nogo odlomil in trem je utrl črepinje."

Taka strašna in silna novica se je razlegala po vasi in je prišla do ušes tudi babama Repici in Repenici, ki sta gostovali v Polenčevi kajži, gori na griču. Zasišli sta, in ta vest jih je prečudno razveselila in razvrela. Kar za roko sta se prišli in jo vdrli naravnost na vas po strmi rebri navzdol. Toda ti dve osebi sta prevažni, da bi se ne seznanili z njima bolj natančno, ker bo najbrže prilika, da ju vidimo še prikrat v tej resnični in lepi povesti.

Repica in Repenica sta bili babi in sta stanovali skupaj v kajži na griču. Repica je bila lepo okrogla in je tako hitro govorila, kot bi sladko repo jedla. Govorila je znala dva dneva in še tisto noč posredi kar naprej, in ni ji znanjalo. Drugače pa je bila brunna ženska in devica. Posebno je častila sveto Nežo in sveto Uršulo in vseh enajststo čistih devic. — Repenica pa je bila oglata, ni bila dolga, ampak koščena in močna ženska, tudi govorila ni prijetno, ampak se je zadirala, kakor bi za jemala kisljo repo. Sicer pa je bila tudi Repenica brunna ženska, a devica ni bila. Zgodilo se je v njenih mladih letih, da je ušla v Težki vodi prav čednega fantka, Tinček ga je klicala. Sedaj pa se je ta sinko njen potepal po svetu.

Repica in Repenica sta imeli to navado, da sta se dopoldne kregali, opoldne sta se lasali in popoldne sta se jokali in molili, ali pa kako drugače prebili dan v požnem premišljevanju.

Tisto znamenito nedeljo sta baš prebirali jagode na molku, ko zaslišita presunljivo glasovo, da se pri Lovričku tepe.

Vprav sta prihiteli na vas, ko so otroci raznašali radostno vest, a Repica in Repenica sta hoteli videti na svoje oči in slišati jok in stek, zato sta hiteli proti Lovričkovu gostilni.

Prišli sta prav v tistem trenutku, ko je stopil Stoklasov Nace skozi vrata. Bilo je hlad in leva roka mu je bila zavrnjena s roko.

ki je bila rdeča od krvi. Mlado dekle ga je peljalo in si brisalo solze, ali to mlado dekle je bilo čedno in lepo in tako prijetno, da je bila videti kot okroglo in zrelo jabolko.

Stoklasov Nace ni govoril; bilo ga je na prvi pogled zelo sram, in zato ni pogledal ne naprej, ne na stran. Klobuk s krivico je potegnil na čelo in opiraje se na dekleta, je šel skozi črno gručo radovednih gledalcev. Dekleta so jokala in tiščala za njim, zakaj Nace je bil vsem pri sre.

Repica in Repenica sta planili naravnost v sredo.

"Joj, Nace, ali to se? Ali te je Melajnežev, saj k bodo še oba?"

"Jaz bom pričala zate," je hitela Repica.

"Glej jo, no, Lenka, ali so ga res zavolje tebe?" je vprašala nato dekleta, ki je peljala fanta.

Lenka ni odgovorila in ni pogledala.

"Jav, jov, pa so se res tepli, še kri je tekla," je vzdihnila usmiljeno Repenica.

"Jav, jov, bom pa molila zanj, mogoče umrje."

"Kako pa je bilo, kako pa je bilo?" je zahitela Repica in se obrnila k svoji znanici, dekli Jeri, ki je pomagala v kuhinji. "Dame ni bilo zraven!"

"A kako?" se je začudila Jeri.

"Za Lenko se je šlo. Vidiš, to dekle pride z bratom Janezom v gostilno, saj veš, da je fant še mlad, da je ravno lani nehal hoditi v šolo. Pa pride ta-le Melajnežev in mu začne natakati. Kar koj ga je upijal, pa je fant zaspal na klopi. Sam je pa sedel k Lenki in jo začel objemati. Stoklasov Nace pa nadenj, s stolom po glavi, a Melajnežev ga sune z nožem."

"Jei, jei, to so pa res hudobni tile Melajneževi. Pa vsi so takšni! Prav vsi!"

"Kaj je pa z Lenko?" se je razburila Repenica.

"Obežala ga je, Stoklasovega in šla z njim domov. Prav gotovo ga ima rada."

"Lenka, praviš, da ga ima. Oja, pa še kako! Ali ta fant, Nace, pa je tudi prav golant!" ga je pohvalila Repica.

Pred Lovričkovu gostilno že dolgo ni potihnil vrišč, ali ker je šla Lenka na vas z Nacetom, ni bilo tam nič več posebnega, in začel se je temniti dolgočasni večer.

(Konec sledi.)

— Ti si gotovo odpovedal službo, ker ne moreš več izhajati s šefom?

— S šefom že, a s plačo ne.

Zgodovinska pravica Rusije na Besarabijo.

Že od davnih dob je bila pokrajina med Prutom in Dnjestrom slovanska zemlja, na katero so se začeli Moldavci priseljevati šele v 14. stoletju. Turška zmaga je naredila konec samostojnosti moldavske kneževine, ki je skozi več stoletij morala prenašati turški jarem. Peter Veliki je s svojim pohodom na Prut otvoril vrsto bojev za osvobodjenje Besarabije izpod carigradskega gospodstva in Rusija je tekmo 18. stoletja za Besarabijo nastopila v več vojnah in tudi razširila svojo oblast na celo deželo na temelju mirovnih pogodb iz let 1736, 1769 in 1787. Leta 1812 ni Rusija s pridobitvijo Besarabije stori la Rumuniji, ki je bila ustvarjena šele pol stoletja pozneje, nikake krivice, temveč nasprotno v bukarštanskem miru utrdila privilegije Valaške in Moldavske ter obnovila oblast "gospodarjev" v teh dveh deželah. Pred rumunsko okupacijo leta 1918 ni nikdar cel Besarabija pripadala Rumuniji, ki je dobila del te dežele med Prutom in Jalpuhom ter ob Donavu s trdnjavami Ismailo in Kilijo, pa še to samo po zaslugi Napoleona III., ki je nameraval na ta način odrezati Rusijo od Dunaja in balkanskih držav. Ta odtrgani kos je pa bil Rusiji zopet vrnjen leta 1878 z berlinsko mirovno pogodbo. Leta 1918 je Rumunska izrabila brezmočje v ognju državljanske vojne se nahajajoče Rusije in dala 27. novembra v senici bajonetov odglasovati v Sfatul Tearel združenje Besarabije z Rumunijo. Sovjetska Rusija kot naslednica carske Rusije, tega samovoljnega čina rumunske vlade nikdar ne bo priznala.

Spalna bolezen na Angleškem.

V več delih Anglije posebno pa Lancashiru se je pojavila spalna bolezen, ki se zelo razširja. Tako je bila zadnja dva tedna v enem 97, v drugem 86 slučajev. Zdravniki pravijo, da se ta bolezen pojavi najraje koncem zime ali začetkom spomladi.

Vzroka za njo pa ne vedo nobenega.

Največji most v Evropi.

Iz Kopenhagena poročajo, da je danski parlament sprejel predlog, da se zgradi čez Mali Belt most, ki bo največja naprava te vrste na kontinentu. Stroški za zgraditev so preračunani na 43 in pol milijona danskih kron. Most bo služil železnici, vozilom in prometu za pešce.

Pri zgradbi bodo zaposleni najbolj izkušeni domači in inozemski inženirji.

Kretanje parnikov - Shipping News

19. aprila: Homerio, Cherbourg; Ansonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; New Amsterdam, Rotterdam; Rochambeau, Havra.	15. maja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg; Stuttgart, Bremen.
21. aprila: Paris, Havre; Berangaria, Cherbourg.	16. maja: Orca, Cherbourg; Veendam, Bologne; Pres. Roosevelt, Bremen.
22. aprila: Majestic, Cherbourg; Albanfa, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Cleveland, Hamburg.	17. maja: Majestic, Cherbourg.
23. aprila: Republic, Cherbourg.	21. maja: France, Havre; Mauretania, Cherbourg.
1. maja: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Pres. Wilson, Trst; La Savoie, Havre; Orbita, Cherbourg.	22. maja: Lapland, Cherbourg.
7. maja: Aquitania, Cherbourg;	24. maja: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Tyrhenia, Cherbourg; Colombo, Genova.
8. maja: Belgenland, Cherbourg.	27. maja: Reliance, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
10. maja: Homerio, Cherbourg; America, Cherbourg.	28. maja: Aquitania, Cherbourg.
14. maja: Paris, Havre; Martha Washington, Trst; Berangaria, Cherbourg.	30. maja: America, Genova.
	31. maja: Homerio, Cherbourg; Conte Verde, Genova; Pres. Harding, Cherbourg.

HOLLAND AMERICA LINE

Kratka in direktna črta preko Rotterdamu za iz vseh strani JUGOSLAVIJE

Nedeljska odpluta. Največje udobnosti.

Mi vam bomo preskrbeli potrebne listine (affidavit za vzdrževanje). Naši uradniki se brigajo za vse ter vse urede za potnika, dokler ne dosepe na določeno mesto.

Cene in seznam odplutev se pošlje vsakomur na zahtevo.

Za prostoro na parnikih in vse podrobnosti pišite lokalnemu agentu ali na nas:

HOLLAND AMERICA LINE
24 State Street New York

New York, Plymouth, Havre, Paris

PARIS 23. aprila

ROCHAMBEAU 19. aprila

LA SAVOIE 3. maja

SUFFREN 13. maja

New York, Vico (Spain), Bordeaux

ROUSSILLON 6. maja

Pisite za navodila lokalnemu agentu ali na glavni svet:

19 STATE STREET, NEW YORK

Urednik "Goriške Straže" aretiran.

V Gragarju za Sveto goro je bil aretiran Leopold Kemperle, urednik "Goriške Straže", ker je ba je razžalil karabinjerje.

Brezposelnost v Idriji narašča.

Do 23 let stari so z malimi izjemami vsi brez dela in brez kruha. Dela ni dobiti nikjer. V idrijskem rudokopu ni več kruha za domačine, dočim so tujcem odprta vrata.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se odloči za parnik "PARIS", največji in najnovejši parnik francoske parobrodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

14. MAJA 1924.

Železniška zveza preko Francije, Švice in Avstrije je za Jugoslovane najbolj pripravna po francoski poti, zlasti pa še s parnikom "PARIS" in se pride v devetih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v zasebno ozemlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pazil tudi na prijago, da bo šla naprej vedno s istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni na tem parniku v kabinah po 2-4 v eni kabini; kdor želi potovati takrat na tem parniku, naj nam določi čim prej \$70.00 are za III. razred in \$50 za drugi razred, da mu preskrbimo dobro kabino še sedaj, ga ne bodo bolj prostori v oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

Rad bi izvedel, kje se nahaja MARIJO RAZEN, rojen v Trstu, sedaj star 20 let. Pred tremi leti je bival v Detroitu, Mich. Prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi sporoči, ali pa naj se oglasi svoji materi, ki biva še vedno v Trstu. — Anton Rabe, 617 Otiseo St., Syracuse, N. Y. (15-16-4)

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imaže čudovit uspek —

mali oglasi v "Glas Naroda".

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Glavne zastopstvo Jadranske banke.

Rad bi izvedel, kje se nahaja MARIJO RAZEN, rojen v Trstu, sedaj star 20 let. Pred tremi leti je bival v Detroitu, Mich. Prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi sporoči, ali pa naj se oglasi svoji materi, ki biva še vedno v Trstu. — Anton Rabe, 617 Otiseo St., Syracuse, N. Y. (15-16-4)

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imaže čudovit uspek —

mali oglasi v "Glas Naroda".

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Glavne zastopstvo Jadranske banke.

Rad bi izvedel, kje se nahaja MARIJO RAZEN, rojen v Trstu, sedaj star 20 let. Pred tremi leti je bival v Detroitu, Mich. Prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi sporoči, ali pa naj se oglasi svoji materi, ki biva še vedno v Trstu. — Anton Rabe, 617 Otiseo St., Syracuse, N. Y. (15-16-4)

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imaže čudovit uspek —

mali oglasi v "Glas Naroda".

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

Glavne zastopstvo Jadranske banke.

Rad bi izvedel, kje se nahaja MARIJO RAZEN, rojen v Trstu, sedaj star 20 let. Pred tremi leti je bival v Detroitu, Mich. Prosim, če kdo ve kaj o njem, naj mi sporoči, ali pa naj se oglasi svoji materi, ki biva še vedno v Trstu. — Anton Rabe, 617 Otiseo St., Syracuse, N. Y. (15-16-4)

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z navesti kako postati ameriški državljan.

Slov.-Angleška Slovnica

Obezga sledilo;

Prvi del: GLASOSLOVJE

Drugi del: OBLIKOSLOVJE

Tretji del: VAJE

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEŽE ŽIVLJENJA

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK

Šesti del: VPRASHANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovorijo. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.